

Begäran om granskning av utrikesministerns uttalanden om svenska medborgare frihetsberövade i Israel

Undertecknad anmäler härmed utrikesminister Malmer Stenergård till konstitutionsutskottet för granskning av hennes offentliga uttalanden om hanteringen av svenska medborgare som fängslades i Israel efter den israeliska attacken mot Global Sumud Flotilla på internationellt vatten i september 2025.

Enligt en artikel i Aftonbladet den 18 oktober 2025 ("Fängslade svenskarna till attack mot Malmer Stenergård: Ren lögn") uppgav både utrikesministern och en högt uppsatt tjänsteman på Utrikesdepartementet offentligt att:

"Ingen av de fängslade svenskarna i Israel berättade något om misshandeln, då ambassadpersonal kom på besök."

Detta påstående motsägs direkt av flera av de svenska medborgarna som hölls fängslade. De uppger i artikeln att svensk ambassadpersonal besökte fängelset och att de då berättade i detalj om den misshandel och förnedrande behandling de utsatts för. De bad även personalen att dokumentera händelserna och föra vidare informationen till sina kontaktpersoner. Trots detta tonade UD enligt uppgifterna ned allvaret i kommunikationen med deras anhöriga, och utrikesministern förmedlade offentligt en bild som inte stämmer överens med de faktiska uppgifterna.

Det är av konstitutionell betydelse om ett statsråd lämnar felaktiga eller vilseledande uppgifter i ett pågående fall som rör svenska medborgares säkerhet, behandling i utländskt fängelse och statens konsulära ansvar.

Regeringsformen 1 kap. 9 § fastslår att den offentliga makten ska utövas med saklighet och opartiskhet. Enligt 12 kap. 1 § RF ansvarar statsråd för hur deras uppgifter fullgörs. Det är sedan länge etablerad praxis att statsråd inte får lämna oriktiga eller missvisande uppgifter till vare sig riksdagen eller allmänheten. Detta är särskilt allvarligt i ärenden som rör frihetsberövade svenska medborgare i andra länder.

Konstitutionsutskottet har tidigare betonat vikten av att statsråd agerar med största möjliga tydlighet och saklighet i frågor som rör konsulära insatser och krishantering, samt att tilltron till statens agerande inte får undergrävas genom felaktig eller nedtonad information.

Jag anser att konstitutionsutskottet bör granska om utrikesministern:

- lämnat vilseledande uppgifter om vad som framkom vid ambassadpersonalens besök,
- agerat i enlighet med regeringsformens krav på saklighet, opartiskhet och ansvar,
- brustit i sitt ansvar att informera korrekt om Sveriges konsulära agerande gentemot anhöriga och allmänhet.

Jag anser vidare att konstitutionsutskottet bör granska hur ministerns agerande förhåller sig till KU:s tidigare uttalanden om vikten av korrekt information i frågor som rör svenska medborgares säkerhet utomlands, samt de principer som ska upprätthålla förtroendet för regeringen och enskilda statsråd.

Stockholm den 20 oktober 2025

Lorena Delgado Varas
Riksdagsledamot

Konstitutionsutskottet

Ink 2025 -10- 2 0

Dnr 390-2025/26